23 września 2022

Grafiki Norblina – wyjątkowy dar Fundacji Rodzinnej Blochów z Nowego Jorku dla Muzeum Czartoryskich w Puławach

Ponad 80 unikatowych grafik i rysunków Jana Piotra Norblina oraz Michała Płońskiego z kolekcji Fundacji Rodzinnej Blochów w Nowym Jorku wzbogaciło zbiory Muzeum Czartoryskich w Puławach.

Kilkadziesiąt akwafort Jana Piotra Norblina oraz kilkanaście prac Michała Płońskiego na ręce Dyrektor Muzeum Czartoryskich w Puławach Honoraty Mielniczenko w imieniu Fundacji Rodzinnej Blochów w Nowym Jorku przekazała Zastępca Dyrektora Biblioteki Narodowej Pani Julia Konopka-

Żołnierczuk.

Tę wyjątkową kolekcję kilkanaście lat temu zakupił we Francji Mecenas Przemysław Bloch. W jej skład wchodzą miniaturowe i rzadko spotykane akwaforty autorstwa Jana Piotra Norblina – malarza, rysownika i grafika francuskiego pochodzenia – jednego z najważniejszych malarzy okresu stanisławowskiego, „ojca" polskiego malarstwa rodzajowego, ściśle związanego z dworem książąt Czartoryskich. Proweniencja kolekcji nie jest dokładnie znana, ale możliwe jest, że prace pochodzą ze schedy po synu Norblina, Sebastianie. Do sprzedaży wystawione były również dokumenty z archiwum Norblinów, ojca i syna. Z tych został zakupiony list napisany w 1797 r., czasu kiedy J.P. Norblin gościł chwilowo w Paryżu, w którym profesor Jenffroy z Ecole de Gravures namawia malarza do powrotu do Francji. Kolekcję norblinianów uzupełnia kilkanaście prac ucznia Norblina – Michała Płońskiego, również rysownika, grafika i malarza. Swój talent malarski rozwijał we Włoszech. Na terenie Niderlandów uczył się sztuki rytowniczej. We Francji pracował w Cesarskim Gabinecie Rycin. Zdaniem niektórych Płoński przewyższał talentem swego mistrza. Wśród prac, które trafiły dziś do Puław na uwagę zasługuje oryginalny rysunek ołówkiem zatytułowany „Stara wierzba" jego autorstwa.

Fundacja Rodzinna Blochów w Nowym Jorku za cel swojego działania postawiła restytucję polskich dzieł sztuki lub przedmiotów związanych z polskim dziedzictwem narodowym i kulturą, utraconych na wskutek wydarzeń historycznych po pierwszym rozbiorze Polski w 1772 roku. Promuje na arenie międzynarodowej polskie dziedzictwo oraz podkreśla wkład członków rodziny Bloch herbu Ogończyk, jednego z najstarszych polskich rodów szlacheckich, w rozwój polskiej sztuki, kultury i historii. Fundacja Rodzinna Blochów w Nowym Jorku od pięciu lat współpracuje z Muzeum Czartoryskich w Puławach. Dzięki przekazanym przez nią darom zbiory Muzeum wzbogaciły się o 17 unikatowych eksponatów, wśród których znalazł się Mszał Paryski należący do królowej Francji Marii Leszczyńskiej, list księcia Adama Jerzego do Arthura White'a oraz zbiór grafik architektonicznych przedstawiających Hôtel Lambert – paryską siedzibę rodu Czartoryskich w czasie Wielkiej Emigracji i jednocześnie ośrodek walki
o niepodległość. Dzisiejszy dar powiększy muzealne zbiory o ponad 80 unikatowych eksponatów.

Uroczystość przekazania daru miała miejsce 23 września 2022 roku w Sali Gotyckiej Muzeum Czartoryskich w Puławach. Wśród gości znaleźli się Pan Ryszard Bogdziewicz, wieloletni członek Rady Dyrektorów nowojorskiej Rodzinnej Fundacji Blochów oraz Prezydent Miasta Puławy Pan Paweł Maj. Radę Muzeum przy Muzeum Czartoryskich w Puławach reprezentowali Pani Bożena Krygier i Pan Piotr Kondraciuk. Obecni byli też przedstawiciele Fundacji Lux Poloniae – Prezes Pan Piotr Szubartowski i Pan Sebastian Matysiewicz.

Muzealnej publiczności zbiory zostaną zaprezentowane na specjalnie dedykowanej wystawie przewidzianej na rok 2024.